

Naturreservatet Uvviken-Kyrkogårdsön i Karlsborgs kommun

Namn: Uvviken-Kyrkogårdsön

Kommun: Karlsborg

Socken: Uddenäs

Fastighet: del av Igelbäcken 1:2

Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget vid Vätterns nordvästra strand, från Örebro länsgräns i norr till Boviken i söder.

Gränser: Reservatets gräns utgörs av innerkanten av den punktstreckade linjen på bifogad karta, bilaga 1. Det avstyckade torpstället Igelbäcken 1:11 på Kyrkogårdsön ingår inte i reservatet.

Areal: Total areal 333 ha varav landareal ca 110 ha

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen i Skaraborgs län

Ägare: AssiDomän AB

Naturförhållanden:

Reservatet är beläget utmed Vätterns nordvästra strand. Det utgörs av en kustremsa mellan Smygvikens och Bovikens samt Kyrkogårdsöns och ett flertal mindre öar, kobbar och skär.

Strandlinjen präglas av rundhällar, sprickdalar och branter med tämligen opåverkad hällmarkstallskog och skarp lavhed. I övrigt förekommer barrblandskog i blockrik terräng. Söder om Uvviken finns en välutvecklad mosse och på Kyrkogårdsön finns ett mindre område med tidigare inägomark.

Skogen är av varierande ålder. På många ställen finns gamla vindpinade tallar och en hel del lågor. Vegetationen är ganska artfattig men i mindre grönstensstråk finns en artrikare flora.

Området är attraktivt för friluftslivet med flera skyddade naturliga hamnar och bra badplatser. Området nås lättast från vattnet.

Ärendets beredning:

I generalplanen för centrala Tiveden 1980 samt i utvecklingsprogrammet för turism och rekreation i Tiveden 1982 föreslås att Kyrkogårdsön blir naturreservat. Samråd har ägt rum med Naturvårdsverket. Förslag till skötselplan och beslut har tagits fram av Länsstyrelsen. Berörda parter har haft möjlighet att i ett tidigt skede lämna synpunkter på framtagna förslag vid ett möte anordnat av Länsstyrelsen på Granviks herrgård i mars 1995. Arrendet har remitterats till berörda myndigheter och organisationer. Inkomna synpunkter har i möjligaste mån beaktats.

AssiDomän AB har i sitt yttrande bl a föreslagit att förbudet mot fågeljakt bör utgå då det enligt deras mening innebär ett avsevärt intrång i jakten. Med anledning av de samlade reservatens storlek och långa strandlinje anser dock Länsstyrelsen att skogsfågel och andfåglar bör vara ostörda inom reservatet, vilket också framfördes på mötet i mars 1995. Föreskrifterna är bl a avsedda att begränsa skador på växt- och djurliv knutet till orörd skärgård och skog. Assi-Domän AB vill vidare försäkra sig om att skogsmark utanför reservatet inte påverkas av en höjning av markvattennivån till följd av reservatsföreskrifternas begränsning av tillåtna åtgärder. Om detta skulle inträffa får Länsstyrelsen efter inkommen anmälan ta ställning till om dispens från föreskrifterna eventuellt skall ges eller annan åtgärd vidtas.

Med anledning av yttrande från Försvarets materialverk(FMV) ha Länsstyrelsen kommit överens med FMV om att justeringar och smärre ändringar av referensmärken inom reservatet får göras vid behov. Efter samråd med länsstyrelsen kan återetablering av inmättningsplats vid Bågenäsa huvud ske.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Karlsborgs kommun anser att tältning bör medges på de öar varifrån latrinhämtning sker. Enligt skötselplanen bör nytt vindskydd med anslutande eldstad om möjligt byggas på Kyrkogårdsön. Lägrverksamhet med tältning kan bedrivas efter dispens. Länsstyrelsen anser att ytterligare tältning kan utgöra ett hot mot områdets naturvärden främst i form av okontrollerade eldstäder där ved tas från reservatsområdet.

Motala båtklubb föreslår i sitt yttrande att befintliga eldstäder skall få finnas kvar. Då reservatsförvaltaren inte har möjlighet att förse alla eldstäder med ved anser Länsstyrelsen dock att antalet eldstäder måste begränsas. Det är annars stor risk att bl a döda träd och vindfällan används som ved, vilket strider mot reservatets syften och föreskrifter.

Förbudet att förtöja båt mer än två dygn på samma plats har ändrats till mer än tre dygn. Syftet med förbudet är att reservatsförvaltaren skall kunna vidta åtgärder om rättigheten att förtöja båt missbrukas.

Förhandling mellan AssiDomän AB och SNV angående förvärv/inträngsersättning med anledning av reservatsbildandet har påbörjats.

Grund för beslutet:

Naturvärde: Skärgårdsområdet är av stort naturvetenskapligt och allmänekologiskt värde genom dess orördhet. Det har dessutom botaniska, geovetenskapliga, sociala och landskapsbildsmässiga värden.

Området ingår i ett större område där turismens och friluftslivets intressen särskilt skall beaktas enligt 3 kap naturresurslagen. Området är dessutom av riksintresse för naturvård och friluftsliv.

Syfte: Syftet med reservatet är att bevara ett i huvudsak orört skärgårds- och klippstrandslandskap längs Vätterns nordvästra strand präglad av välutvecklade rundhällar och hållmarkstallskogar.

Skyddet för skogen syftar till att utveckla och bevara urskogskaraktären vilket sker genom att skogen i huvudsak lämnas till fri utveckling.

Syftet med reservatet är även att bevara ett orört strandområde tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

Bedömning: Med hänsyn till de naturvärden som finns i området och det uttalade syftet att bevara naturskogskaraktären, vilket avsevärt försvårar pågående markanvändning, är ett reservatsförordnande nödvändigt.

Förordnandet är förenligt med naturresurslagen och översiktsplanen för Karlsborgs kommun.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv knutet till orörd skärgård och skog.

BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1964:822. omtryckt 1991:641) förklarar Länsstyrelsen Uvviken-Kyrkogårdsön som naturreservat. Området avgränsas med innerkanten av den kraftiga punktstreckade linjen på bifogad karta, bilaga 1.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9-10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över reservatsområdet

Utöver förbud och föreskrifter i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- uppföra eller ändra byggnad eller därmed jämförbar anläggning
- dra fram mark- eller luftledning
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anläggning
- anlägga väg, stig eller parkeringsplats
- anlägga eller utöka hamn, brygga eller anordna anöringsplats eller uppläggningsplats för farkoster

- uppföra mast antenn eller liknande anläggning
- anordna upplag
- spränga, schakta, gräva, muddra eller. bedriva täkt av något slag
- utföra fyllning eller tippning
- dämna eller dikesrensa
- avverka skog, gallra, röja eller utföra annan skogsvårdande åtgärd
- ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
- tillföra kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel till mark eller vatten
- kalka mark eller vatten
- inplantera djur- eller växtarter
- jaga fågel

Meddelade föreskrifter utgör inte hinder för åtgärder enligt skötselplan fastställd av Länsstyrelsen.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares eller annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom reservatet, som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- framföra fordon
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning
- göra upp eld utom på anvisad eldplats enligt karta
- skada eller ta bort dött träd eller vindfälle
- anordna läger, sätta upp orienteringskontroller, snitsla spår eller bedriva militära övningar
- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
- förtöja båt mer än tre dygn på samma plats
- tälta

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogad skötselplan. Planen skall ligga till grund för reservatets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

Naturvårdsförvaltare är Länsstyrelsen.

Reservatet skall på land utmärkas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar. Gränser i vattnet skall anges på sjökort och båtsportkort.

Med stöd av 12 § naturvårdslagen kan Länsstyrelsen i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Ansvarsfördelning vid insektsangrepp eller liknande

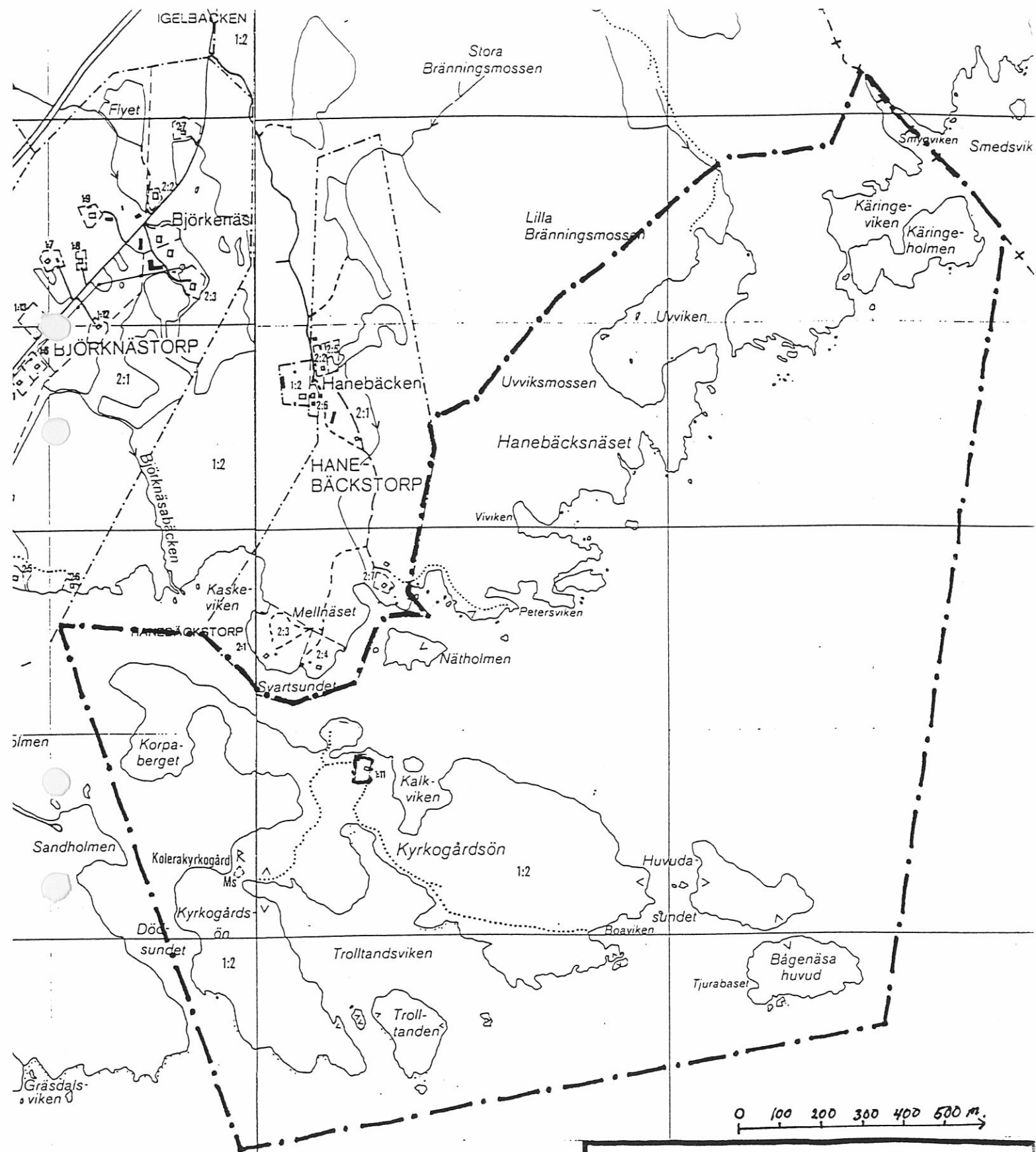
Eftersom området i stort skall lämnas till fri utveckling skall vindfällen och stormskadad skog lämnas. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatsbildningen att vara statens ansvar.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga formulär nr 1.

I detta ärende har landshövding Birger Bäckström beslutat och Maria Thordarson naturvård, varit föredragande. I handläggningen har även mark- och miljöchef Bertil Ström, länsarkitekt Inga Friberg-Karlsson, bitr. länsantikvarie Lars Jacobzon, miljöövervakningsdirektör Hans Lann och länsassessor Göran Fjellman deltagit.

Birger Bäckström

Maria Thordarson

Bilaga 1

Naturreseptatet Urviken-Kyrkogårdsön

— . — gräns för naturreseptatet